

3-án elhangzott előadásának átirata, melynek értelmezésében említem meg Napóleon egyiptomi hadjáratát, valamint kísérletet teszek arra vonatkozóan, milyen módon lehet ezeket a korai gyarmatosítással foglalkozó reflexiókat értelmezni. Az előadásban szerepet kap a 18-19. századi Európában megjelenő és népszerű egzotizmus és annak hatása a művészeti ágakra, illetve rövid kitekintést teszek az 1830-as években a Maghreb-térségben és Fekete Afrikában meginduló francia gyarmatosítási kísérletekre.

Deák Ádám (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

A magyar nyelv ügye a reformkori országgyűléseken Csanád vármegye szemszögéből (1825–1844)

A magyar nyelv ügye a 19. században kiteljesedő nacionalizmusnak fontos eleme volt. Előadásomban Csanád vármegye követutasításain és a követek országgyűlési felszólalásain keresztül mutatom be azt, hogy Csanád vármegye és a követek milyen álláspontot képviseltek a magyar nyelv ügyében. Az általam vizsgált korszakban öt országgyűlés volt, amelyek egyre jobban kibővítették a magyar nyelv jogkörét. Bemutatom a legfontosabb eseményeket, döntéseket és törvénycikkeket, amelyek döntő szerepet játszottak abban, hogy végül 1844-ben államnyelvvé válhatott a magyar nyelv.

Kovács Balázs (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

József Bem, a bécsi forradalom hőse

Bem Józsefről számtalan tudományos munka született. Személye nagy tiszteletnek örvend nemcsak a lengyel, hanem a magyar történelemben is. Európa viharos évében több helyen megfordult. Bécsbe érkezése előtt személyesen találkozott Szirmay Pállal, Kossuth megbízottjával, levelet írt Csány László magyarországi kormánybiztosnak. Az októberi forradalom során személyes kapcsolatba került a bécsi magyar ellenállás vezetőjével, Pulszky Ferencsel és Wargha Istvánnal.

Pályájával és tevékenységével bőségesen foglalkozott már a lengyel, magyar és az ausztriai szakirodalom, mégis a császárvárosba, illetve Magyarországra érkezésével kapcsolatban voltak homályos pontok. Bécsi szerepvállalásának kezdetét a szakirodalmak egyhangúan október 14-re helyezik. Kovács István Bemről szóló munkájában leírta, hogy érkezését Messenhauser főparancsnoki kinevezéséhez, október 12-hez kötik. Egy hírszerző szerint azonban már a hónap 10. napján a leopoldstadti Fekete Sas fogadóban tartózkodott a lengyel emigráns. Bem október 28-i sérülését követően másnap közölte távozási szándékát. Pozsonyba minden bizonnyal már október 30-án megérkezhetett. November 3-án találkozott Kossuth Lajossal a pozsonyi Zöldfa fogadóban, de hogyan jutott ki az osztrák hadsereg által körülzárt Bécsből?

Ezek közül számos kérdést tisztázott vagy pontosított nemrégiben Tomasz Szubert, lengyel kutató bécsi haditörvényszéki iratok alapján. Előadásom további pontokon ígér pontosításokat, illetve helyesbítéseket Wargha István e célra még egyáltalán nem hasznosított haditörvényszéki kihallgatási jegyzőkönyvei alapján.

Raposa Vivien (PTE BTK Kerényi Károly Szakkollégium)

A Turul Szövetség pécsi sajtójának állásfoglalása a „zsidókérdésről” a Horthy-korszakban

Előadásomban a Horthy-korszakban fennálló Turul Bajtársi Szövetség pécsi corporatióinak sajtókiadási tevékenységét ismertetem. A *Bercsényi Futár*, a *Nemzetvédő* és az *Akarat* című folyóiratok vizsgálatával az a célom, hogy árnyaljam a Turul ideológiájának sajátosságait és alkotóelemeit, melyek közül az antiszemita jelző jelentéstartalmának és megjelenési formáinak elemzésére helyeztem a hangsúlyt. A vizsgálat tárgyát azért tartom releváns kutatási területnek, mert mindeközéig a Turul által kiadott lapok csak szórványosan lettek feltárva. A témával leginkább Kerepeszki Róbert foglalkozott, aki *Az egyetemi bajtársi egyesületek sajtója a Horthy-korszakban* című 2009-ben kiadott tanulmányában kifejezetten a Turul központi lapjának (*Bajtárs*) elemzését végezte el, a szervezet helyi szintű sajtótevékenységére csak utalások szintjén tért ki. Az előadás során bemutatom, hogy a Turul milyen nagy hangsúlyt fektetett sajtótevékenységére, valamint hogy antiszemitizmusa igen szerteágazó elemekből tevődött össze, amely a kor eszmerendszeréből és társadalmi-szociális problémáiból eredt.

Szabó Levente (Szegedi Tudományegyetem)

A Japán Birodalmi Haditengerészet Washington és London között

Az első világháború vége felé az Antant országai között egy tengerészeti fegyverkezési verseny volt kialakulóban. Nagy-Britannia, Olaszország, Franciaország és Japán is egyre ambiciózusabb tervekkel állt elő csatahajó gyártást illetően, viszont az Egyesült Államok tervei között egy masszív 50 csatahajóból álló flotta építése szerepelt, mely teljesen felborította volna a hatalmi egyensúlyt. A verseny limitálása érdekében 1922-ben Washingtonban egy konferenciát hívtak össze. A konferencia hatalmas hatással volt a haditengerészetek fejlődésére, különösen a Japán Birodalmi Haditengerészetre. Japán teljesen újraértékelte hosszú és rövid távú stratégiai lehetőségeit. Megjelent elsődleges ellenfélnek az Egyesült Államok, melynek legyőzése érdekében egy sor újítást vezetett be a Washingtoni Egyezmény keretein belül.

Kutatásomban a Washingtoni egyezmény hatásait vizsgálom a Japán haditengerészetre, továbbá annak az alakulását egészen az 1930-as londoni újratárgyalásig, kitekintve az 1936-os második Londoni Egyezményre. Megvizsgálom azokat a lehetőségeket, melyek Japán előtt álltak a 20-as és 30-as